

Bruxelles, 15 septembrie 2025
(OR. en)

12800/25

RECH 384

NOTĂ

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul

Subiect: *Pregătirea reuniunii Consiliului [Competitivitate (Piață Internă, Industrie, Cercetare și Spațiu)] din 29-30 septembrie 2025*

Pachetul Orizont Europa: programul-cadru pentru cercetare și inovare 2028-2034

- a) Programul-cadru și normele sale de participare și de diseminare
- b) Programul specific de punere în aplicare a programului-cadru Orizont Europa

– Dezbateri de orientare

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă a președinției privind „**Cercetarea și inovarea UE în materie de dublă utilizare, de securitate și de apărare**”, în perspectiva dezbaterii de orientare din cadrul Consiliului Competitivitate din 30 septembrie 2025.

**CERCETAREA ȘI INOVAREA UE ÎN MATERIE DE DUBLĂ UTILIZARE, DE
SECURITATE ȘI DE APĂRARE**

Cercetarea și inovarea joacă un rol din ce în ce mai important în conturarea viitorului Europei. Situația geopolitică actuală a accelerat necesitatea cercetării și inovării în ceea ce privește dubla utilizare și cu un accent potențial pe aplicațiile din domeniul apărării. În contextul amenințărilor tot mai mari și al noilor provocări geopolitice, Europa trebuie să fie în măsură să acționeze. Similar cu abordarea adoptată de alți actori globali, Europa trebuie să valorifice întregul potențial al cercetării și inovării, precum și să exploreze modalități de exploatare a sinergiilor dintre cercetarea și inovarea în domeniul civil și al apărării.

Propunerea pentru următorul program-cadru Orizont Europa, adoptată de Comisia Europeană la 16 iulie, oferă posibilitatea de a finanța proiecte cu dublă utilizare și cu accent pe aplicații din domeniul apărării în cadrul programului Accelerator al Consiliului European pentru Inovare. Deși sunt necesare detalii suplimentare cu privire la propunere, aceasta introduce o modificare a domeniului de aplicare în comparație cu actualul program-cadru.

Propunerea pare să fie în conformitate cu recomandarea din raportul grupului la nivel înalt prezidat de Manuel Heitor, intitulat „Aliniere, acțiune, accelerare – Cercetare, tehnologie și inovare pentru stimularea competitivității europene”, publicat în septembrie 2024. Recomandarea finală a raportului a fost de a „adopta dubla utilizare ca fiind inevitabilă prin exploatarea ambelor moduri de dublă utilizare”.

Grupul la nivel înalt a susținut că „aderarea la o dihotomie strictă între dubla utilizare și cercetarea civilă nu este calea ideală de urmat și nu ar trebui să fie utilizată ca diferențiere în contextul european”. Raportul a indicat două motive principale pentru acest argument. Primul a fost că, „având în vedere caracterul omniprezent prin definiție al multor tehnologii noi, aproape toate activitățile de cercetare, dezvoltare și inovare sunt «cu dublă utilizare» (de exemplu, internetul, IA, telefoanele mobile, dronele, roboții)”. Al doilea a fost că, „având în vedere cerințele aproape universale și cuprinzătoare ale oricărei forțe militare moderne, aproape orice domeniu de cercetare este, prin definiție, «cu dublă utilizare» (de exemplu, sănătatea, nutriția, performanța umană)”.

În cele din urmă, grupul la nivel înalt a susținut că, din punct de vedere financiar: „S-a terminat dividendul economic al păcii rezultat din cheltuielile militare scăzute ale țărilor. Provocarea pentru cercetarea, dezvoltarea și inovarea europeană este de a realiza un nou dividend pentru inovare ca urmare a creșterii inevitabile a cheltuielilor militare”.

Facilitarea proiectelor cu dublă utilizare și cu un accent potențial pe aplicații din domeniul apărării în programul-cadru este o chestiune sensibilă. Prin urmare, propunerea de a include proiecte cu dublă utilizare și proiecte axate pe aplicarea în domeniul apărării în următorul program-cadru Orizont Europa necesită o analiză aprofundată, de exemplu, în ceea ce privește impactul, noile părți interesate implicate în proiecte, gestionarea datelor sensibile, cooperarea cu țările terțe și aspectele de securitate.

În acest context, miniștrii cercetării sunt invitați să își împărtășească opiniile în legătură cu următoarele întrebări-cheie:

1. Ce oportunități vedeți în această nouă abordare pentru a consolida și îmbunătăți și mai mult competitivitatea și reziliența europeană?
2. Ce sensibilități specifice trebuie să luăm în considerare la lărgirea domeniului de aplicare al programului-cadru?
3. Cum ar trebui sprijinite proiectele cu dublă utilizare și proiectele cu accent pe aplicațiile din domeniul apărării pe parcursul următorului program-cadru Orizont Europa?